

EU's sparepolitik har fejlet

Siden finanskrisen har EU-landene ført en kompromisløs sparepolitik, der har resulteret i en humanitær, social og økonomisk katastrofe. Europarådet vender sig nu mod sparepolitikken og anbefaler i stedet investeringer i lighed og ligestilling, som værktøjer til at komme ud af krisen.

Nikolaj Villumsen, Europaordfører

Med EU's påkrævede nedskæringsprogrammer er de svageste grupper i samfundet blevet sat til at betale regningen for en krise, de ikke har skabt. Sparepolitikken har krænket menneskerettighederne og svigtet udsatte mennesker, da de havde mest brug for hjælp. Det konkluderer Europarådet i en ny rapport, der samtidig peger på nødvendigheden af en ny, lighedsskabende politik i Europa, hvis vi skal ud af krisen.

Rapporten kommer i kølvandet på massive problemer med fattigdom, arbejdsløshed og sociale problemer i hele Europa og et valg i Grækenland, hvor befolkningen har gjort op med EU's nedskæringspolitik.

Nyliberalismen spiller fallit

I hårdt kriseramte lande som Portugal, Irland og Grækenland er der blevet gennemført en krisepolitik, som Liberal Alliance kun kan drømme om.

I Portugal er mindstelønnen 4.385 kr. om måneden. Efter 18 måneders arbejdsløshed er der ingen form for social sikring. Denne politik har ikke skabt arbejdspladser. Tværtimod har landet omkring 17 procents arbejdsløshed og 50 procents ungdomsarbejdsløshed. 500.000 af landets befolkning på 10 mio. mennesker har været tvunget til at forlade landet. Den nyliberale sparepolitik har spillet fallit.

I Grækenland er 50 procent af sundhedsbudgettet sparet væk. Samtidig er der blevet skåret kraftigt på pensionerne og arbejdsløshedsunderstøttelsen. Ældre pensionister og unge arbejdsløse ender i marginalisering og uden mulighed for at købe selv nødvendig medicin. For immigranter og romaer har krisen betydet voksende diskrimination og racistiske overfald.

Som følge af krisen har volden mod kvinder været stigende, og samtidig er kvindekrisecentrene blevet lukket. Sparepolitikken har ramt kvinder dobbelt hårdt, når deres job i velfærdssektoren er forsvundet og de samtidig er blevet pålagt opgaven med at passe børn, ældre og syge i familien, når samfundet svigter.

Island viser vejen

Europarådets rapport nævner Island som et land, der på eksemplarisk vis har bragt sig på ret køl. Forud for krisen afregulerede landets borgerlige regering bankerne og indførte flad skat. Derfor blev Island ekstremt hårdt ramt af krisen. Det fik islændingene på barrikaderne, og den såkaldte kasserollerevolution væltede den borgerlige regering og bragte landets første socialdemokratiske og venstreorienterede regering til magten.

Den nye regering demonstrerede, hvordan prioritering af lighed og velfærd er økonomisk effektivt. Mens bankerne ikke fik en eneste skattekrone, blev det forbudt at smide konkursramte folk ud af deres huse. Skatten blev sat op for de rigeste, og der blev givet skattelettelse til de fattigste. Som middel til at bekæmpe ungdomsarbejdsløsheden blev der indført frit optag på studierne. Sundheds- og socialområdet blev så vidt muligt forsøgt forskånet for nedskæringer.

I modsætning til EU's sparepolitik blev krisepolitikken i Island i høj grad gennemført gennem social dialog med fagbevægelse og civilsamfund. Arbejdsløsheden er i dag lav, og der er gang i de

islandske hjul. Erfaringerne fra Island viser, at den sociale krisepolitik ikke bare er ansvarlig overfor samfundets svageste, når de har mest brug for hjælp. Investeringer i lighed og velfærd er også det bedste værktøj til at bekæmpe krisen.